Animal Welfare.
Worldwide.

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
វិមានសន្តិភាពនៃរាជរដ្ឋាភិបាល
អគារលេខ៣៨ មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី(១១០)
ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

ថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០

សំណើញត្តិ ១.០០០.០០០ហត្ថលេខា ដើម្បីបញ្ឈប់ការជួញដូរសាច់ឆ្កែនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍

សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត

តាងនាមយើងខ្ញុំតំណាងអង្គការ ហ្វ័រផរអន្តរជាតិ (FOUR PAWS International) និងប្រជាពលរដ្ឋជាង ១.០០០.០០០លាននាក់ នៅជុំវិញពិភពលោក និងដោយឡែកប្រជាពលរដ្ឋជាង ២០០.០០០នាក់ ដែលនៅតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ សូមគោរពស្នើសុំ**សម្តេច** ដើម្បីហាមឃាត់ការជួញដូរសាច់ឆ្កែក្នុងបុព្វហេតុគាំពារសុខុមាលភាពសត្វ ក៏ដូចជាការពារសុខភាព និងសុវត្ថិភាពប្រជាជនកម្ពុជាផងដែរ។ តំណភ្ជាប់ញត្តិរបស់យើងខ្ញុំ អាចបើកបាននៅទីនេះ៖ https://help.four-paws.org/km-KH/បញ្ចប់ជំនួញសាច់ឆ្កែ-និងឆ្មានៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍

បញ្ហាសំខាន់នេះ ប្រហែលជាចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើឡើងឱ្យបានទាន់ពេលវេលាដោយសារតែជំងឺកូវីដ-១៩ កំពុងរាតត្បាតជាសាកល ខណៈការជួញដូរសត្វឆ្កែកំពុងដើរតួនាទីជាប្រភពក្នុងការបង្កជាជំងឺថ្មីៗទៀត។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៨ មកអង្គការហ្វ័រផរ (FOUR PAWS) និង អង្គការសង្គ្រោះសត្វកម្ពុជា ដែលជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាននិងកំពុងធ្វើការស៊ើបអង្កេតលើការជួញដូរសាច់ឆ្កែនៅទូទាំងប្រទេស។ ភស្តុតាងជាក់ស្តែងដែលយើងបានប្រមូលចងក្រងជាឯកសារ បង្ហាញឱ្យឃើញពីភាពសាហាវព្រៃផ្សៃយ៉ាងក្រៃលែងចំពោះសត្វដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការជួញដូរទាំងនេះ ដោយក្នុងនោះរួមមានវិធីផ្សេងៗក្នុងការសម្លាប់សត្វដោយគ្មានអនាម័យ និងហានិភ័យធ្ងន់ធ្ងរបង្កឡើងពីការជួញដូរនេះដែលជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់សុខភាពសាធារណៈដោយសារតែជំងឺឆ្កែឆ្កួត។

VIER PFOTEN International
gemeinnützige Privatstiftung
Linke Wienzeile 236
1150 Vienna | Austria

phone: +43-1-545 50 20-0
fax: +43-1-545 50 20-99
e-mail: office@four-paws.org
www.four-paws.org

UniCredit Bank Austria AG
IBAN: AT13 1200 0515 8388 8444
BIC: BKAUATWW
HG Wien: FN 227934y

FOUR PAWS
Animal Welfare.
Worldwide.

តាមរយៈការបោះពុម្ពផ្សាយលទ្ធផលរបស់យើង បានឈានដល់ការអំពាវនាវថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ឱ្យចាត់វិធានការដើម្បីការពារសត្វឆ្កែដែលមិនមែនចាត់ទុកជាម្ហូបអាហារនោះទេ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញជាដៃដ៏គូស្មោះត្រង់ ព្រមទាំងជាអ្នកការពារសុខភាពសាធារណៈ និងសន្តិសុខសង្គមផងដែរ។

ជំនួញសាច់ឆ្កែនៅកម្ពុជា បានជាប់ពាក់ព័ន្ធដល់ការសម្លាប់ និងបរិភោគសត្វឆ្កែរហូតដល់ទៅជាង ៣លានក្បាលក្នុងមួយឆ្នាំៗ ដែលសត្វទាំងនោះភាគច្រើនជាសត្វចិញ្ចឹមត្រូវបានលួចចាប់យកទៅ។ តាមការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ប្រជាជនកម្ពុជាតិចជាង ១២% ទទួលទានសាច់ឆ្កែជាប្រចាំ ហើយការទទួលទាននេះទៀតសោតជាប្រវត្តិសាស្ត្រមិនមែនជាវប្បធម៌ខ្មែរឡើយ[1]។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏ការជួញដូរនៅតែបន្តជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលសត្វពីប្រភពនានាយ៉ាងច្រើនដែលមិនដឹងច្បាស់លាស់ពីស្ថានភាពសុខភាពថាមានជំងឺឬអត់ ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងប្រទេស និងការនាំចូលនូវសត្វឆ្កែដែលមានផ្ទុកជំងឺឆ្កែឆ្កួត ទៅក្នុងបណ្តាខេត្ត-ក្រុងនានាដូចជាកំពង់ចាម និងភ្នំពេញ។ នៅគោលដៅចុងក្រោយសត្វឆ្កែត្រូវបានសម្លាប់នៅកន្លែងសត្តឃាតដ្ឋានដែលគ្មានអនាម័យដោយមធ្យោបាយយ៉ាងព្រៃផ្សៃដូចជាការជ្រមុជទឹក ការវាយសំពង ឬព្យួរកជាដើម។ រាល់សកម្មភាពអនុវត្តទាំងនេះ មិនត្រឹមតែបង្កការឈឺចាប់ចំពោះសត្វនោះទេ ថែមទាំងគ្មានមធ្យោបាយណាដែលអាចធានាបានថាការលក់សាច់សត្វដែលបានចាប់មករក្សាទុក និងសម្លាប់នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌបែបនេះ មានសុវត្ថិភាពសម្រាប់មនុស្សទទួលទាននោះដែរ។ អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) បានគូសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់រួចមកហើយថា ការជួញដូរសត្វឆ្កែសម្រាប់ជាអាហារទទួលទានរបស់មនុស្ស ជាកត្តារួមចំណែកមួយដល់ការរីករាលដាលនៃជំងឺឆ្កែឆ្កួត ហើយវិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រ ក៏ទទួលស្គាល់ថាតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ផែនការទប់ស្កាត់ជំងឺឆ្កែឆ្កួតគឺពាក់ព័ន្ធនឹងការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារឆ្កែជាលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំ[2]។

លើសពីនេះ ការជួញដូរសាច់ឆ្កែនៅកម្ពុជា គឺជាការរំលោភបំពានយ៉ាងច្បាស់លើច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្តីពីសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ (នស/រកម/០១៦៦/០០៣) ជាពិសេសជំពូកទី៨ (សត្តឃាតដ្ឋាន និងអនាម័យ) ជំពូកទី៩ (ចរាចរណ៍សត្វ និងផលិតផលសត្វ) ជំពូកទី១១ (សុខុមាលភាពសត្វ) និងជំពូកទី១៩ (អធិការកិច្ច)[3]។ ជាពិសេសការសម្លាប់សត្វឆ្កែ គឺរំលោភលើអនុក្រឹត្យលេខ១០៨ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្តឃាតដ្ឋាន និងការធ្វើអាជីវកម្មពិឃាតសត្វ និងកន្លែងកែច្នៃផលិតផលសត្វដំបូង។

នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តសៀមរាប បានចេញលិខិតហាមឃាត់ការជួញដូរសាច់ឆ្កែដែលនេះជាការឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈដែលបានផ្សព្វផ្សាយជាសាកលនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ថាឆ្កែគឺជាដៃគូ

---

[1] FOUR PAWS, ២០២០, របាយការណ៍សង្ខេបស្តីពីការបរិភោគសាច់ឆ្កែនៅកម្ពុជា

[2] វិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រ, ២០១៧, ជំងឺឆ្កែឆ្កួតនៅកម្ពុជា

[3] ច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ (លេខ៖ នស/រកម/០១៦៦/០០៣), ២០១៦

Animal Welfare.
Worldwide.

មិនមែនអាហារទេ[4] ។ យើងរីករាយសាទរយ៉ាងក្រៃលែងសម្រាប់ជំហានជោគជ័យដំបូងដ៏សំខាន់នេះក្នុងការបង្កើតខេត្តមួយដែលគ្មានសាច់ឆ្កែដំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា ហើយការហាមឃាត់ទូទាំងប្រទេសនេះ គឺជាជំហានបន្ទាប់ដែលសមស្របដើម្បីជានាថាខេត្តផ្សេងៗទៀតនឹងអនុវត្តតាម។ ចាប់តាំងពីដើមឆ្នាំ២០១៩ អង្គការហ្វ័រផរ (FOUR PAWS) និងអង្គការសង្គ្រោះសត្វកម្ពុជា បាន និងកំពុងសហការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ (GDAHP) ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រចំពោះការហាមឃាត់នេះ។

ចាប់តាំងពីមានការរាតត្បាតជំងឺកូវីដ-១៩ ចេញមកពីទីក្រុងវូហាន ប្រទេសចិនកាលពីចុងខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ២០១៩[5] រដ្ឋាភិបាលនានានៅក្នុងតំបន់ បានចាត់វិធានការហាមឃាត់ការជួញដូរសាច់ឆ្កែ ដោយទទួលស្គាល់ថាវាមិនមែនជារឿងសមស្របសម្រាប់ការអនុវត្តក្នុងសម័យទំនើប និងការការពារសុខភាពមនុស្សពីជំងឺរាតត្បាតនាពេលអនាគតឡើយ។ ឧទាហរណ៍ទីក្រុងនានារបស់ប្រទេសចិនដូចជានៅទីក្រុងសិនជិន និងស៊ូហៃ បានដាក់បម្រាមទូទាំងទីក្រុងមិនឱ្យមានការទទួលទានសាច់ឆ្កែ និងឆ្មា ហើយ**ក្រសួងកសិកម្ម និងកិច្ចការជនបទរបស់ចិន បានដកសត្វឆ្កែចេញពីបញ្ជីប្រភេទសាច់បសុសត្វជាអាហារ ដោយបញ្ជាក់ថាសត្វឆ្កែគឺជា "សត្វដៃគូ"** មិនមែនជា "អាហារ" ទេ[6]។[7]

តាងនាមអង្គការនានាដែលបានចុះហត្ថលេខានៅទូទាំងពិភពលោក និងប្រជាជនចំនួន ១.០០០.០០០នាក់ដែលបានបញ្ចេញសំឡេងគាំទ្រនាពេលនេះ យើងខ្ញុំសូមគោរពស្នើសុំដោយទទូច សូមឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចាត់វិធានការបង្ការជាបន្ទាន់ដោយ៖

- ហាមឃាត់ការជួញដូរ ការសម្លាប់ និងការបរិភោគសាច់ឆ្កែជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅកម្ពុជា។
- ពង្រឹងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ក្នុងការបិទកន្លែងសត្តឃាតដ្ឋានសត្វឆ្កែខុសច្បាប់ ដោយយោងទៅតាមច្បាប់ជាពិសេសអនុក្រឹត្យលេខ១០៨ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្តឃាតដ្ឋាន និងការធ្វើអាជីវកម្មពិឃាតសត្វ និងកន្លែងកែច្នៃផលិតផលសត្វដំបូង ក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ។
- ចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈទាក់ទងនឹងគ្រោះថ្នាក់សុខភាពសាធារណៈដោយសារការសម្លាប់ និងការទទួលទានសាច់ឆ្កែ។

[4] សារព័ត៌មាន BBC, ២០២០, សាច់ឆ្កែ៖ ខេត្តដំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា ហាមឃាត់ការលក់ និងការទទួលទាន
[5] Business Insider, ២០២០, ប្រទេសចិនបានហាមឃាត់ការជួញដូរ និងការទទួលទានសាច់សត្វព្រៃ។ អ្នកជំនាញគិតថាជំងឺកូរ៉ូណាវីរុសកើតចេញពីសត្វរស់ចម្លងទៅមនុស្សនៅផ្សារមួយកន្លែង
[6] សារព័ត៌មាន BBC, ២០២០, ទីក្រុងសិនជិន ក្លាយជាទីក្រុងដំបូងបង្អស់នៅប្រទេសចិនដែលហាមឃាត់ការទទួលទានសាច់ឆ្កែ និងឆ្មា
[7] សារព័ត៌មាន International Business Times, ២០២០, ទីក្រុងស៊ូហៃប្រទេសចិន ក្លាយជាទីក្រុងទីពីរដែលហាមឃាត់ការទទួលទានសាច់ឆ្កែ និងឆ្មាជាអចិន្ត្រៃយ៍

FOUR PAWS

Animal Welfare.
Worldwide.

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំចំពោះការឆ្លើយតបដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់**សម្តេច**ទាក់ទងនឹងបញ្ហាបន្ទាន់ដ៏សំខាន់នេះ ហើយយើងខ្ញុំរំពឹងថា**សម្តេច**នឹងផ្តល់នូវការអនុញ្ញាតដ៏ខ្ពង់ខ្ពង់សម្រាប់កិច្ចជំនួបពិភាក្សាផ្ទាល់អំពីកិច្ចការផ្សេងៗដែលយើងខ្ញុំអាចជួយគាំទ្រដល់**សម្តេច** នាពេលខាងមុខ។

ដោយក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត

ចូសែហ្វ ហ្វាប៊ីហ្គាន
នាយកប្រតិបត្តិ និងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អង្គការហ្វ័រផរអន្តរជាតិ

សូមគោរពផ្ញើជូនក្នុងនាមតំណាងអង្គភាពនានាដូចខាងក្រោម៖
១- អង្គការសង្គ្រោះសត្វកម្ពុជា
២- សមាគមសុខុមាលភាពសត្វរាជធានីភ្នំពេញ
៣- សមាគមការពារសត្វកម្ពុជា

ចម្លងជូន៖
ឯកឧត្តម វេង សាខុន
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
លេខ២០០ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់
ខណ្ឌចំការមន ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ ម៉ម ប៊ុនហេង
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល
ទីស្តីការក្រសួងសុខាភិបាល ដីឡូត៍លេខ៨០ វិថីសម្តេច ប៉ែន នុត (២៨៩)
សង្កាត់បឹងកក់២ ខណ្ឌទួលគោក ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

VIER PFOTEN International
gemeinnützige Privatstiftung
Linke Wienzeile 236
1150 Vienna | Austria

phone: +43-1-545 50 20-0
fax: +43-1-545 50 20-99
e-mail: office@four-paws.org
www.four-paws.org

UniCredit Bank Austria AG
IBAN: AT13 1200 0515 8388 8444
BIC: BKAUATWW
HG Wien: FN 227934y

Animal Welfare.
Worldwide.

1. FOUR PAWS, ២០២០, របាយការណ៍សង្ខេបស្តីពីការបរិភោគសាច់ឆ្កែនៅកម្ពុជា, https://dogcatmeat.four-paws.org/the-truth/a-summary-report-on-dog-meat-consumption-in-cambodia
2. វិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រ, ២០១៧, ជំងឺឆ្កែឆ្កួតនៅកម្ពុជា, https://bit.ly/368lQuY
3. ច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ (លេខ៖ នស/រកម/០១៦៦/០០៣), ២០១៦
4. សារព័ត៌មាន BBC, ២០២០, សាច់ឆ្កែ៖ ខេត្តដំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា ហាមឃាត់ការលក់ និងការទទួលទាន, https://www.bbc.com/news/world-asia-53334854
5. Business Insider, ២០២០, ប្រទេសចិនបានហាមឃាត់ការជួញដូរ និងការទទួលទានសាច់សត្វព្រៃ។ អ្នកជំនាញគិតថាជំងឺកូរ៉ូណាវីរុសកើតចេញពីសត្វរស់ចម្លងទៅមនុស្សនៅផ្សារមួយកន្លែង, https://www.businessinsider.com/china-bans-wildlife-trade-consumption-coronavirus-2020-2
6. សារព័ត៌មាន BBC, ២០២០, ទីក្រុងស៊ិនជិន ក្លាយជាទីក្រុងដំបូងបង្អស់នៅប្រទេសចិនដែលហាមឃាត់ការទទួលទានសាច់ឆ្កែ និងឆ្មា, https://www.bbc.com/news/world-asia-china-52131940
7. សារព័ត៌មាន International Business Times, ២០២០, ទីក្រុងស៊ូហៃប្រទេសចិន ក្លាយជាទីក្រុងទីពីរដែលហាមឃាត់ការទទួលទានសាច់ឆ្កែ និងឆ្មាជាអចិន្ត្រៃយ៍ https://www.ibtimes.com/chinas-zhuhai-permanently-bans-consumption-cat-dog-meat-second-city-do-so-2960225